

GUIA D'APRENENTATGE
INFERMERIA CLÍNICA II

1. FITXA DESCRIPTIVA

CODI D'ASSIGNATURA:

G301 -Infermeria Clínica II

TITULACIÓ:

Grau en Infermeria

ANY ACADÈMIC:

2025 - 2026

MATÈRIA:

Ciències de la Salut

SEMESTRE:

Anual

TIPUS:

Practiques

GRUP:

Matí 1 / Matí 2 / Tarda

IDIOMA D'IMPARTICIÓ:

Classes: Català, Castellà.

Recursos i materials: Català, Castellà i Anglès

2. PROFESSORAT

TITULAR DE L'ASSIGNATURA:

Jaime Carballedo Pulido. jaime.carballedo@sjd.edu.es. Professor i Coordinador. Infermer, especialista en pacient crític d'urgències i emergències. Instructor en Suport Vital Bàsic, Suport Vital Immediat i Suport Vital Avançat. Instructor en simulació. Certificat en model Bridge de models comunicatius

PROFESSORAT:

Sr. Jose Antonio Cano. Infermer. Especialista i Cap d'àrea d'Urgències i procés crític de SJD Hospital Sant Boi
Sra. Nidia Suárez. Infermera. Especialista en pacient crític en Unitat de Cures Intensives.

3. PREREQUISITS

Aquesta assignatura no té prerequisits, Important, tenir els coneixements integrats de les assignatures de Anatomia, Fisiologia, Fisiopatologia, Infermeria Clínica I i Farmacologia

4. OBJECTIUS

Identificar, analitzar i prendre decisions davant de les alteracions de salut, valoració i cures d'infermeria a la persona atesa en situacions de complexitat, en unitats d'urgències i cures intensives

5. CRÈDITS

Aquesta assignatura anual té 9 crèdits ECTS (4.5 primer semestre + 4.5 segon semestre).

Cada ECTS equival a 25 hores de dedicació de l'estudiant. 25 hores x 9 crèdits = 225 hores de dedicació

2.25 crèdits corresponent a la teoria

2.7 crèdits corresponent a treball dirigit

4.05 crèdits corresponent a treball autònom

6. BLOCS TEMÀTICS I ORGANITZACIÓ DE CONTINGUTS

Assistència a les persones amb patologies que afectin a la A, B, C, D i E

Professors: Sr. Jaime Carballedo, Sra. Nidia Suárez

Tema 1.

- Introducció i treball de la valoració estandarditzada XABCDE. Aprofundir a la intervenció primària al model d'avaluació estandarditzada XABCDE.
- Introducció a les Unitats especialitzades en l'atenció del malalt crític :
 - Unitat de Cures Intensives.
 - Servei d'urgències

Tema 2.

- Intervenció secundària a lavaluació estandarditzada a la lletra A.
- Urgències: Aïllament de al via aèria en situació d'urgència. Formació amb el diferents dispositius d'aïllament de la via aèria.. Seqüència ràpida d'intubació.
- UCI:
 - Control i cures del pacient portador de T.E.T..
 - Cures d'infermeria al pacient traqueostomitzat

Tema 3.

- Intervenció secundària a la lletra B. Anàlisi de la respiració i presa de decisions en base als signes i símptomes que presenti la persona afectada
- Urgències:
 - Intervenció d'urgències a les patologies respiratòries més freqüents, tractament i cures d'infermeria.
- UCI:
 - Ventilació mecànica invasiva. Tipus de ventiladors. Paràmetres. Atenció d'infermeria al malalt amb ventilació mecànica. "Weaning.
 - Ventilació mecànica no invasiva. Paràmetres. Atenció d'infermeria al malalt amb VMNI.

Tema 4.

- Intervenció secundària a la lletra C. Anàlisi de la circulació i presa de decisions en base als signes i símptomes que presenti la persona afectada.
- Urgències:
 - Accessos vasculars perifèrics. Vies centrals d'accés perifèric. ○ Monitorització no invasiva
 - Utilitatge. Actuació específica d'infermeria en aquest Servei
 - Intervenció d'urgències a les patologies cardíaques més freqüents, tractament i cures d'infermeria.
 - Xoc . Definició. Tipus. Manifestacions clíniques. Tractament. Cures d'infermeria al malalt en situació de xoc.
 - Valoració dels pacients amb trastorns de l'eliminació urinària. Proves complementàries exploratòries.
 - Infeccions nefro-urològiques.
 - Pielonefritis. Manifestacions clíniques. Diagnòstic i tractament. Cures d'Infermeria.
 - Cistitis. Manifestacions clíniques. Diagnòstic i tractament. Cures d'Infermeria.
 - Insuficiència renal aguda
 - Síndromes obstructives urinaris.
 - Hidronefrosi. Urolitiasi.
 - Manifestacions clíniques, complicacions potencials i tractament. Cures d'infermeria.
 - Drenatge suprapúbic i rentat vesical. Atenció d'infermeria.
- UCI:
 - Monitorització invasiva. Utilitatge. Actuació específica d'infermeria en aquest servei. Vies centrals específiques.
 - Trastorns hidroelectrolítics:
 - Distribució dels líquids i electròlits en l'organisme.
 - Factors que alteren l'equilibri electrolític.

- Balanç hídric. Atenció d'infermeria.

Assistència a les persones amb patologies que afectin a la D, E i F

Professors: Sr. Jaime Carballado, Sra. Nidia Suárez i Jose A. Cano

Tema 5.

- Intervenció secundària a la lletra D. Anàlisi neurològic i presa de decisions en base als signes i símptomes que presenti la persona afectada.
- Urgències:
 - Introducció Recordatori anatòmic. El SNC i SNP. Valoració neurològica
 - Motricitat. Sensibilitat. Reflexes. Parells cranials.
 - Proves complementàries exploratòries
 - Examen del líquid cefalorraquidi. T.A.C.. Mielografia. E.E.G, Ressonància magnètica.
- Cefalea
 - Concepte, causes, manifestacions clíniques. Tractament. Atenció d'infermeria.
 - Infeccions del sistema nerviós central.
 - Meningitis. Encefalitis. Concepte, causes, manifestacions clíniques. Tractament.
 - Atenció d'infermeria.
- Malalties convulsives
 - Epilèpsia. Concepte. Classificació. Manifestacions clíniques. Tractament. Atenció d'infermeria.
- Malalties vasculars
 - Causes. Manifestacions clíniques. Atenció d'infermeria.. Isquèmia cerebral transitòria.
 - Infart cerebral. Hemorràgia intracerebral i Hemorràgia subaracnoidea. Concepte. Causes. Manifestacions clíniques. Tractament. Atenció d'infermeria.
- Lesions medul·lars.
 - Causes. Síndrome d'afectació medul·lar. Manifestacions clíniques. Tractament. Atenció d'infermeria.
- Intoxicacions .
 - Vies d'intoxicació. Intervencions infermeres.
- Alteracions del pàncrees endocrí:
 - Diabetis Mellitus. Definició. Classificació. Etiologia. Fisiopatologia. Manifestacions clíniques. Diagnòstic.
 - Complicacions potencials i evolució.
 - Complicacions potencials agudes: Cetoacidosis diabètica. Hipoglucèmies.
 - Coma hiperglucèmic, hiperosmolar. Etiologia. Signes i símptomes i

tractament i cures en cada cas.

- UCI:
 - Malalt en coma
 - Concepte de coma. Etiologia. Valoració del grau de coma. Atenció d'infermeria

Tema 6.

- Intervenció secundària a la lletra E. Anàlisi durant l'exposició total i presa de decisions en base als signes i símptomes que presenti la persona afectada.
- Urgències
 - Malalt gran cremat
 - Atenció d'urgència al malalt gran cremat
 - Cures infermeria
- Tractament de les fractures, esquinços i luxacions
 - Tipus d'embanats. Fèrules. Immobilitzacions. Guixos
 - Cures d'infermeria
- Malalt politraumatitzat
 - Atenció inicial al pacient politraumatitzat. Concepte
 - El ABCDE Valoració primària. Valoració secundària
 - El codi PPT
 - Prioritats en l'atenció del pacient politraumatitzat
 - Atenció d'infermeria
- UCI
 - Traumatisme cranial greu
 - Monitorització de la pressió Intracraneal (PIC)
 - Atenció d'infermeria

7. ENFOCAMENT METODOLÒGIC

TIPOLOGIA	OBJECTIUS	ACTIVITATS	% TEMPS PREVIST
PRESENCIAL (a l'aula)	Reconèixer i identificar signes i símptomes de les situacions almalalt crític. Treballar l'assistència, tractament i el cuidatge de les persones que es troben en aquesta situació	Sessions expositives per explicar els conceptes bàsics. Ús d'aula inversa, habilitats de raonament. Seminaris amb activitats per entendre els patrons funcionals de sistemes i aparells	2.25 crèdits, 25% del total

DIRIGIT (for a de l'aula)	Resolució de problemes clínics i aprenentatge basat en la pràctica	Lectures i treballs dirigits	2.7 crèdits, 30% del total
AUTÒNOM (for a de l'aula)	Capacitat i millora de la planificació del estudi autònom	Estudi dels continguts treballats a classe i lectures complementàries	4.05 crèdits, 45% del total

8. COMPETÈNCIES

GENERALS

- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica / capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica / capacitat de presa de decisions i adaptació a noves situacions).
- Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i expressar-se oralment i per escrit en català i castellà i una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat / capacitat de buscar, utilitzar i integrar la informació).
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar projectes / capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).
- Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit / capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).
- Treball en equip (capacitat de col·laborar amb altres i de contribuir a un projecte comú / capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals).

ESPECÍFIQUES

- Desenvolupament professional. 3.7.- Utilitzar la pràctica reflexiva per identificar les pròpies capacitats i limitacions professionals i cercar el recolzament apropiat. 3.8.- Aprofitar les oportunitats d'aprendre amb altres persones que contribueixen a l'atenció de salut.
- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Prestació de cures. 2.1.1.- Valoració. 2.1.1.1.- Utilitzar un marc de valoració basat en l'evidència per recollir dades sobre la salut física, mental i aspectes socio-culturals de la persona i grup. 2.1.1.2.- Analitzar, interpretar i documentar les dades obtingudes.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Prestació de cures. 2.1.2.- Planificació. 2.1.2.1.- Establir prioritats per les cures en col·laboració amb la persona i grups. 2.1.2.2.- Identificar els resultats previstos i el temps per assolir-los en col·laboració amb la persona i grup. 2.1.2.3.- Revisar i documentar el pla de cures amb col·laboració de la persona i grup. 2.1.2.4.- Assegurar la

continuitat de les cures per assolir els objectius.

- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Prestació de cures. 2.1.3.- Execució. 2.1.3.1.- Aplicar de forma efectiva d'acord al pla establert, les cures infermeres a la persona i grup. 2.1.3.2.- Respondre amb efectivitat a situacions imprevistes o ràpidament canviants. 2.1.3.3.- Educar la persona i grup per promoure l'autonomia i el control sobre la seva salut. 2.1.3.4.- Utilitzar els recursos de forma efectiva i eficient per promoure cures infermeres d'excel·lència.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Prestació de cures. 2.1.4.- Avaluació. 2.1.4.1.- Avaluar els progressos realitzats per la consecució dels resultats previstos en col·laboració de la persona i grup. 2.1.4.2.- Documentar i utilitzar els resultats de l'avaluació per a modificar el pla de cures.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Prestació de cures. 2.1.5.- Comunicació terapèutica i relacions interpersonals. 2.1.5.1.- Establir, desenvolupar, mantenir i finalitzar apropiadament la relació terapèutica. 2.1.5.2.- Comunicar-se eficaçment amb la persona i grup per facilitar la prestació de les cures. 2.1.5.3.- Utilitzar estratègies apropiades per promoure l'autoestima, dignitat i benestar de la persona i grup. 2.1.5.4.- Afavorir i recolzar a la persona i grup en la presa de decisions.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Gestió de cures. 2.2.1.- Entorn segur. 2.2.1.1.- Facilitar un entorn físic, psicosocial, cultural i espiritual que promogui la seguretat de la persona i grup.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Gestió de cures. 2.2.2.- Pràctica interdisciplinària. 2.2.2.1.-
- Col·laborar amb l'equip interdisciplinari de salut per proporcionar cures infermeres integrals. 2.2.2.2.- Facilitar la coordinació de les cures per la consecució dels resultats de salut esperats.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Gestió de cures. 2.2.3.- Delegació i supervisió. 2.2.3.1.- Dirigir, supervisar i avaluar les cures delegades per assegurar que es realitzen de forma segura i efectiva. 2.2.3.2.- Delegar a altres persones aspectes de les cures d'acord amb la seva competència.
- 2.- Prestació i gestió de cures. 2.1.- Gestió de cures. 2.2.4.- Organització de les cures. 2.2.4.1.- Coordinar, utilitzar i gestionar de forma eficaç i eficient els recursos materials i humans. 2.2.4.2.- Fomentar, gestionar i avaluar la introducció d'innovacions i canvis en la pràctica infermera i en l'organització de les cures. 2.2.4.3.- Integrar en la pràctica els protocols i pautes organitzatives i els estàndars professionals.
- 3.- Desenvolupament professional. 3.5.- Contribuir activament al desenvolupament professional continuat per millorar la pràctica infermera. 3.6.- Contribuir al desenvolupament professional d'altres membres de l'equip de salut.

REFERITS A CONEIXEMENTS

- Reconèixer les causes, manifestacions clíniques, procediments diagnòstics, complicacions i tractament de les principals patologies dels aparells i sistemes corporals.
- Reconèixer les proves radiodiagnòstiques i d'imatge relacionades amb les principals patologies dels aparells i sistemes corporals.
- Identificar les diferents tècniques / procediments relacionats amb els tractaments de les patologies estudiades i les cures infermeres associades a les mateixes, i ser capaç de realitzar els procediments en situacions simulades i d'acord a les pautes estandaritzades establertes.
- Planificar, de manera integral, les cures infermeres que requereixen les persones amb trastorns de salut i les seves famílies, tant en l'eix autònom com en el rol de col·laboració

REFERITS A HABILITATS

- Identificació, planificació i resolució de situacions clíniques amb problemes de salut, mitjançant casos
- Adquirir destresa en la resolució de casos que presenten trastorns hidroelectrolític.
- Identificar les principals àrees d'intervenció que formaran part del tractament infermer per a cada trastorn.

REFERITS A ACTITUDS, VALORS I NORMES

- Promoure i reforçar la capacitat d'anàlisi i pensament crític en la resolució dels casos
- Argumentació i justificació de les decisions a l'hora de determinar les cures que cal donar a la persona amb alteracions de salut
- Mostrar una actitud reflexiva en la resolució dels casos i treballs realitzats
- Mostrar respecte amb el professorat i amb els companys i companyes de classe

10. AVALUACIÓ

El conjunt de totes les activitats d'avaluació s'agruparan en els blocs avaluatius que es detallen a la taula següent juntament amb la seva ponderació a la nota final de l'assignatura segons sigui avaluació **CONTINUA** o **ÚNICA**

Bloc avaluatiu	Descripció	AVALUACIÓ CONTINUADA % de la nota final	AVALUACIÓ ÚNICA* % de la nota final
----------------	------------	---	--

Bloc avaluatiu 1	3 seminaris: • Seminari I 33% • Seminari II 33% Seminari III 34%	30%	30%
Bloc avaluatiu 2	Treball dirigit. Mitjana del total dels lliuraments	10%	10%
Bloc avaluatiu 3	2 proves de coneixements (50% cadascuna)	60%	60%

Els criteris d'avaluació tant en **contínua com en única** són:

- Els que s'estableixen al document de “**CRITERIS D'AVALUACIÓ DE LES ASSIGNATURES DEL GRAU D'INFERMERIA DEL CAMPUS DOCENT DE SANT JOAN DE DÉU**” (Veure Aula Moodle Secretaria i Aula Moodle de l'assignatura”
- El bloc I i el bloc II seran avaluables, NO re avaluables.
- El bloc III (exàmens) seran avaluables, SI re avaluables.
- Es farà la mitjana aritmètica del bloc III. En el cas de no superar el 5 amb la mitjana la reavaluació serà de tot el temari de l'assignatura sencer.
- La nota final serà la mitjana ponderada de tots el blocs.

PROVES AVALUATIVES PER L'AVALUACIÓ ÚNICA	
AVALUACIÓ CONTINUADA	AVALUACIÓ ÚNICA
Seminaris	Opció 1. Presentació treball OR L'estudiant pot fer un document escrit que li serveixi de guia, però el/la professor/a avaluarà la presentació oral i la defensa del treball amb preguntes obertes. Opció 2. Desenvolupament d'un cas que integri els continguts dels seminaris.
Treball dirigit	Mateix treball de l'avaluació continua però individual
Plenàries	Mateixa prova avaluativa que l'avaluació continua
Simulacions /habilitats	Igual que Formació continua

11. REFERÈNCIES

- Alonso R. Atención de enfermería en nefrología y diálisis. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2013. (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5316>
- Aragonés R, De Rojas JP. Cuidados Intensivos: Atención Integral del Paciente Crítico. Madrid: Médica Panamericana; 2016 (ebook). <http://www.medicapanamericana.com.ezproxy-hsjd.greendata.es/visorebookv2/ebook/9788498359671>
- Fernández R. Manual de urgencias cardiovasculares para enfermería. 3a ed. Jaén: Formación Alcalá; 2016.
- Enfermería médico-quirúrgica (5 volúmenes). Madrid: Paradigma; 2015 (ebook) Substituido por las cinco referencias siguientes:
- De la Fuente M. [coord.]. Enfermería médico-quirúrgica I. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2015. (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5285>
- De la Fuente M. [coord.]. Enfermería médico-quirúrgica II. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2015 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5287>
- De la Fuente M. [coord.]. Enfermería médico-quirúrgica III. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2015 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5320>
- De la Fuente M. [coord.]. Enfermería médico-quirúrgica IV. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2017 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5348>
- De la Fuente M. [coord.]. Enfermería médico-quirúrgica V. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2017 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=5349>
- Fuentes C. [et al.] [coord.]. Manual de enfermería intensiva. Girona: Documenta Universitaria; 2012.
- González MA. [dir.]. Actuación de enfermería en urgencias y emergencias. Madrid: Escuela de Ciencias de la Salud de la Organización Colegial de Enfermería; Arán: Fundación Salud y Sociedad; 2010.
- Hernández A. [dir.]. Situaciones clínicas en anestesia y cuidados críticos. Madrid: Médica Panamericana; 2013 (ebook) <http://www.medicapanamericana.com.ezproxy-hsjd.greendata.es/visorebookv2/ebook/9788498356878>
- Isla Pera P. Enfermería clínica avanzada. Barcelona: Elsevier; 2014.
- Martín-Romo J. [coord.]. Reanimación cardiopulmonar y soporte vital avanzado. Málaga: ICB, S.L. (Interconsulting Bureau S.L.); 2015.
- Morales-Gil IM i Garcia JM. Cuidados intensivos pediátricos. Madrid: Médica Panamericana; 2010 (ebook). <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?infolibro=992>
- Morillo J i Fernández D. Enfermería clínica I: cuidados generales y especialidades médico-quirúrgicas. Barcelona: Elsevier; 2016.
- Morillo J i Fernández D. Enfermería clínica II: cuidados críticos y especialidades médico-quirúrgicas. Barcelona: Elsevier; 2016.
- NANDA Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2007- 2008. Madrid: Elsevier; 2012-2014.
- NANDA International. Diagnósticos enfermeros: definiciones y clasificación 2018-2020. 11a ed. Madrid: Elsevier; 2019.
- Nicolás JM, Ruiz J, Jiménez X i Net À. Enfermo crítico y emergencias. Barcelona: Elsevier;

2011.

- Niño-Martín V. Cuidados enfermeros al paciente crónico I. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2011 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?info libro=968>
- Niño-Martín V. Cuidados enfermeros al paciente crónico II. Madrid: DAE Grupo Paradigma; 2011 (ebook) <https://www-enferteca-com.ezproxy-hsjd.greendata.es/?info libro=971>
- Perry A. i Potter P. Guía Mosby de habilidades y procedimientos en enfermería. 99 ed. Madrid: Elsevier; 2018.
- Rincón Sánchez SR, García Flores M. Manual de Enfermería quirúrgica. México: McGraw-Hill-International; 2012.
- Rovira E. Atención de enfermería en urgencias vitales. Madrid: Paradigma; 2017 (ebook).